

"Religia Enderasjan przed chrystianizacją- obrzędy i bogowie".

autor: Vladimir kaw. Iwanowicz

Enderasjanie byli jak wiadomo rdzennymi i pierwszymi mieszkańcami Wysp Teutońskich. W pewnym okresie historycznym można zauważyć, że na Wyspy przywędrowało plemię Slavian z północy oraz później Normanowie.

Liczne plemiona zostały zmuszone do wspólnego współżycia i koegzystencji. Religia i kultura tych plemion przynikały się wzajemnie, a co ciekawe, pozostawały jednocześnie odmienne i oddzielne. Bogów Slavian na terenie Enderasji tamtejsi kapłani przyrównywali do rdzennych bóstw i vice versa. Nie ulega wątpliwości, że bogowie Enderasjan byli silnie związani z niebem, astrologią i pisem runicznym, czym charakteryzowała się enderska cywilizacja.

Enderasjanie, podobnie jak Slawianie, wyobrażali sobie Świat podzielony na Siedem Sfer. W Najwyższym Niebie (u Slavian było to Niebo Gwiazdzistego Tronu) mieszkała dziewiątka bogów, stwórcy Świata. Byli to:

Naturos- stwórca pisma, Ten, Który Nauczył Ludzi Tajemnic. Według mitów i legend był pierwotnie człowiekiem, ale po osiągnięciu oświecenia i odkryciu pisma sam stał się bogiem. Władał również krainą podziemi. W późniejszych mitach został uznany za syna Teusa i Vestry. Jego żoną była Demetera.

Teus - najwyższy bóg, stwórca nieba, bogów i ludzi. Wyobrażany jako mężczyzna o dwóch twarzach, jednej młodzieńczej i jednej starczej, co miało symbolizować pozostawanie tego boga po za czasem. Był stwórcą gwiazd, to on miał nauczyć ludzi astrologii.

Vestra- najwyższa bogini, boska małżona Teusa, bogini miłości, kobiet i piękna. Wraz z nim wyłoniła się z Pierwszego Niebytu. Posiadała dzieci:

- a) **Frułię** - boginię wiosny, plonów, kwiatów i wiatru,
- b) **Helosa**- boga słońca, utożsamianego z slawińskim Żaretnikiem,
- c) **Telimene**- boginię sprawiedliwości, ładu i porządku oraz pokoju. Na jej cześć w Świątę Juwinalu krzyczano "*Paxis Teliemnis ebiscum*", co znaczy "*Pokój Teliemny w wami*".
- d) **Ytryesa**- boga ognia i wojny, a także męskości,
- e) **Grygeriosa**- boski posłaniec oraz bóg piorunów,
- f) **Demeterę**- boginię ziemi, jaskiń i kamieni, oraz niekiedy drzew.

Panteon enderaski był bardzo rozbudowany i bogaty. Wierzano, że w Najwyższym Niebie mieszkają właśnie ci bogowie i to oni decydują o losach człowieka, więc tak ważne były liczne święta, ofiary i uroczystości, które miały zapewnić przychylność bóstw.

Pierwsze święto, zaczerpnięte od Slavian obchodzono 21. marca i było *Świętem Wiosennego Słowika*. W ten czas, w Świątyniach Frulii i Helosa na ołtarzach składano w ofierze słowiki, a w późniejszym okresie ofiarnego kozła i kozicę. Z przekazów kronikarzy wynika, że owe święto było również czasem oddawania się cielesnym rozkoszom. Za murami miast organizowano orgie seksualne, alkoholowe libacje i ucztę. Był to czas narodzin i przyjścia na świat wiosny.

Kolejne ważne święto przypadało w kwietniu, i trwało trzydzień od 06. do 12. dnia tego miesiąca. Nazwano je *Świętem Juwinalu (Juwinalusem)*. Było to święto pokoju, poświęcone przede wszystkim boginii Telimienie. W ten czas, młode kapłanki tej bogini wychodziły przybrane w białe, zwiewne szaty i kwiatowe wianki na ulice boso. Tańcząc z tamburynami, lutniami i fletami. Był to również okres świętowania wielkich zwycięstw, a rytuały i obrzędy poświęcano zmarłym bohaterom, przywódcom i wodzom. Przez cały tydzień trwania Juwinalu teatry były otwarte dla wszystkich Enderasjan, gdzie odgrywano sztuki zw. *juwinalkami*. W przedstawieniach tych aktorzy wcielali się w wielkich wodzów i królów, ukazując wielkie zwycięstwa narodu enderaskiego.

Jednym z najważniejszych Świąt było też *Święto Nocnego Nieba*. Przypadało ono w pierwszy dzień czerwca i trwało aż dwa tygodnie. Święto to poświęcano *gwiazdom, Teusowi i jego synowi Naturosowi*. Był to czas wróżenia z runów i ruchu ciał niebieskich. W trzy ostatnie dni tego święta obchodzono *Dni Dusz*. Czas, w którym wspominano zmarłych przodków. Było to święto smutne, w przeciwieństwie niź u Slavian.

W sierpniu przypadało *Święto Plonów* i było świętem rolniczym. Rolnicy i chłopcy w podzięce za otrzymane plony składali w przydomowych lub przydrożnych kapliczkach ofiary ze słoń, zbóż i wołów bogini *Frulii i Demeterze*. Wierzano również, że w tym miesiącu Demetera wychodzi z Podziemnego Pałacu i świętuje wraz z rolnikami.

Ostatnie największe święto przypadało 21. lub 22. grudnia i było świętem nazywanym *Boskim Pogrzebem*. Było to święto zapożyczone od Slavian, w ten czas w Świątyniach okrywano całunem posągi Frulii oraz Helosa i oczekiwano ich powrotnych narodzin 21. marca.

Wyżej wymienione i opisane święta zaliczały się do najważniejszych, choć Enderasjanie posiadali w swym kalendarzu o wiele więcej świąt okolicznościowych związanych z narodzinami, ślubem lub pogrzebem. Można również wyróżnić kilka obrzędów odprawianych przez ludność rolniczą, jak błogostawieństwo ziarna przed siewem: "*Kono ego Frulis et Heliosis teuen*", co znaczy "*Niech to ziarno w imię Frulii i Helosa będzie błogostawione*".

Magia zajmowała bardzo ważne miejsce w życiu Enderasjan, a przede wszystkim wróżby. Wróżono najczęściej w runów i gwiazd. Wierzano, że to przez runy i gwiazdy przemawiają bogowie, a wróżbici i astrologowie zajmowali bardzo ważne miejsce w życiu społecznym. Po chrystianizacji posiadanie przy sobie runów uważano za jawne praktykowanie magii i zazwyczaj kończyło się stosem.

W czasie narodzin Enderasjanina sprzedawano wieszczka lub wieszczkę, który wróżył z runów przyszłość dziecku oraz odmawiał modliwy odpędzające złe duchy i demony od dziecka. Królem demonów miał

być **Ipug** (bóstwo zapożyczone od Slavian), a szczególnie niebezpiecznym dla nowonarodzonych dzieci miał być demon **Kolesa** (utożsamiany ze slawińskim **Kościejem**), który miał kraść dziecku duszę. Aby uchronić się przed działaniem demonów wróżbita odparował nad dzieckiem **Rytuał Krwi**, który polegał na nakreśleniu krwi ofiarnej Świni na ciele noworodka magicznych, runicznych symboli. Po tym rytuale ojciec dziecka obnosił je siedem razy wokół ogniska domowego i polecał opiece **Domowników** (pomniejszych bóstwa mieszkające w kątach domu lub pod łóżkiem, miały opiekować się mieszkańcami domu).

Obrzędy Ślubne były skomplikowane i trwały aż trzy dni. W pierwszy dzień rodzice panny młodej szli do **kaptanek Teliemny i Vestry**, by te pobłogosławiły łono dziewicy, które miało wydać na Świat liczne potomstwo wojowników. W ten czas pan młody szedł do **świątyni Ytryesa**, by kaptani pobłogosławili jego członek i zesłali siły do spłodzenia liczego potomstwa. W drugi dzień para młoda szła do **Świątyń** lub magicznych uroczysk poświęconych Boskiej Parze i tam razem się modlili i składali ofiary prosząc o długie i zgodne współżycie. Dopiero trzeciego dnia odbywał się właściwy Ślub. Pan młody przyjeżdżał wraz z dużbami na koniu przywożąc ze sobą ofiary dla **Domowników** oraz rodzaj wykupu dla rodziców panny młodej. Następnie odbywało się pobłogosławienie pary młodej przez kaptana Teusa i kaptankę Vestry lub przy ich braku przez rodziców pary młodej. Potem odbywało się huczne wesele, a na koniec "porwanie niewiasty" przez pana młodego.

Obrzędy pogrzebowe były również skomplikowane. Pierwotnie swych zmarłych Enderasjanie palili na stosach, lecz z biegiem czasu zaczęli ich grzebać w ziemi w pozycji embrionalnej wraz z bronią i ozdobami. Po Śmierci, rodzina zmarłego czuwała nad jego ciałem do czasu przybycia **kaptana Naturosa**, który odprawiał ostatnie modliwy oraz obrzędy nad zmarłym. Następnie zmarły był rozbierany, myty i namaszczone wonnościami i przybierany w najlepsze szaty. Potem uroczysko kondukt złożony z rodziny zmarłego oraz najętych płaczków towarzyszył zmarłemu w jego ostatniej drodze. Na cmentarzu był palony, a jego prochy grzebano uroczyście w glinianej urnie lub, jak wspominałem, grzebano go w pozycji embrionalnej. Z prastarych zapisków wynika, że pierwotnie wraz ze zmarłym mężem na stos szła również jego Żona, na szczęście potem zrezygnowany z tych praktyk.

Jak widać, Enderasjanie posiadali niezwykle bogaty Świat obrzędów, mitów i bogów, o czym nie możemy zapomnieć. Wszak Enderasja wniosła ze sobą bardzo wiele w kulturę i tradycję Teutonii.

BIBLIOGRAFIA:

"Wkład Enderasji w kulturę Teutonii" – autor nieznany

"Religia Slavian przed chrystianizacją" – Vladimir kaw. Iwanowicz

"Pismo Enderasjan" – autor nieznany

"Perspektywa antropologiczna Enderasjan" – markiz Jacob